

Grunnleggende tekstanalytiske verktøy

MEVIT1510 – Tekst, produksjon og analyse

Høst 2008

Ragnhild Fjellro

- Narkomane og homofile vil brenne i helvete

annonse

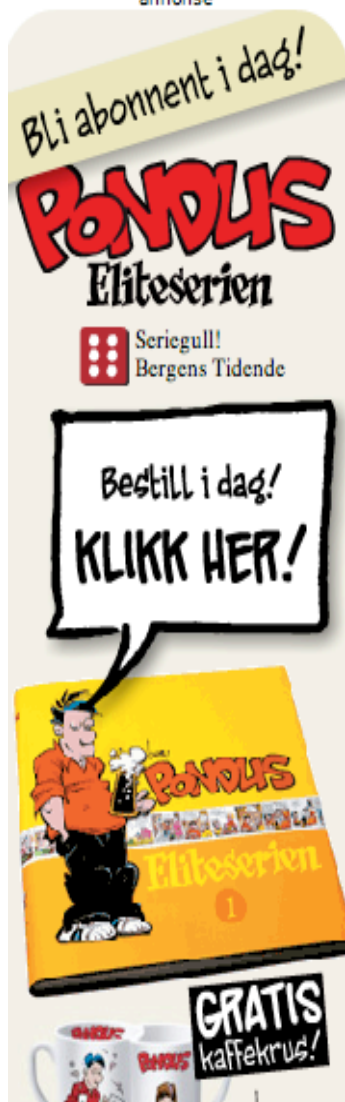
Bli abonnent i dag!

PONDUS

Eliteserien

Seriegull!
Bergens Tidende

Bestill i dag!
KLIKK HER!

GRATIS kaffekrus!

Svovelpredikant mislyktes ved Oslo S.

BJØRN K. BORE
bbo@dagbladet.no

617 | Tips en venn | Del | a a a

(Dagbladet.no): I ettermiddag møtte en kristen svovelpredikant motbør på et lørdagstravelt jernbanetorg i Oslo.

Bærende på megfon og en tosidig plakat gikk han ifølge øyenvitner til kraftig verbalt angrep på narkomane, alkoholikere, homofile og andre grupper han kalte «avvikere». Situasjonen ble fort amper.

- Det var en mann med megafon som provoserte en del folk, sier operasjonsleder Ellen Ulvin ved Oslo politidistrikt til Dagbladet.no.

Mannen beveget seg rundt og kom med høylytt fordømmelse av forskjellige grupper i samfunnet. Selv oppga han å være tidligere rusmisbruker.

- Det var tydelig at han likte å

Emneord

[oslo](#) [religion](#) [2400](#)

annonse

be2 Finn ditt livs kjærlighet

Fullfør personlighetstesten gratis

Jeg ønsker å finne en romantisk partner

ikke sant 1 2 3 4 5 6 sant

Jeg... I regionen
leter etter... **Klikk her!**

NYHETER

mest brukte emneord

afghanistan barack obama brann
dnb nor finanskrise john mccain kongo
mccain miljø obama politikk trafikkulykke
usa **usa-valget 2008** økonomi

SØK

NYHETER

mest lest siste 24 timer

- Politikere har kjøpt sex av meg på Tinget

Hevder prostituerte Janni Wintherbauer.

Ferdinand de Saussure (1857-1913)

- Tegn er både UTTRYKK og INNHOLD
- **Materielt uttrykk:**
signifiant (fransk)/*signifier* (engelsk)
- **Immaterielt (idémessig) innhold:**
signifié (fransk)/*signified* (engelsk)

Vi skaper innholdet

- Uttrykket er streker, prikker, figurer, lydbølger - det fysiske, håndgripelige
- *Vi* skaper forbindelsen fra uttrykket til idéen eller forestillingen: innholdet.
- *Regler og koder* vi lærte for lenge siden bestemmer innholdet
- *Konvensjoner*: vanemessig etablert enighet innen et fellesskap av språkbrukere

- Verbalspråk - arbitrært : dame
- Visuelle tegn - persepsjonskoder: damer

Louis Hjelmslev: To nivåer av betydning

- Denotasjonen: den første «direkte» betydningen
- Konnotasjon: med-betydning, den andre, indirekte betydningen.
- I praksis oppstår de omtrent samtidig
- Bakgrunnen for skillet: tegns innhold skifter - avhengig av tid og rom
- Kultur kan defineres som et *kodefelleskap*

Mening gjennom *andre tegn*

- Språket er et system av forskjeller
- Forskjellene konstituerer betydning
- Ved å tenke i *motsetninger* gjør vi det vanskeligere å tenke seg nyanser, grader, mellomting:
feks mannlig - kvinnelig

Charles Saunders Peirce (1839-1914)

- brukte betegnelsen *semiotikk*
- definerte *tegn* som: *alt som på en eller annen måte står for noe annet eller for noen i en eller annen forstand*
- *alt er tegn*

Pierces modell

- Tegn - det som står for noe annet
- Objekt - det andre som det står for
- Interpretant - den betydningen tegnet har for noen (vår tanke)
- Det oppstår stadig nye interpretasjoner:
- sol > stjerne > filmstjerne > osv
= *uendelig semiose*

Pierces tre tegntyper

- Symboler
- Ikoner
- Indekser

Sjanger

- Sjanger er både kriterier og forventninger
- Analyse av sjanger er analyse av grupper av tekster

Tegnsystemer

- Tegn plasseres etter overordnede koder
- Sjanger: bestemmer *hvilke typer av tegn* som kan kombineres *hvordan* innenfor en viss klasse eller familie av *tekster*
- Sjangerkoder og forandring kan forstås gjennom *syntagmer* og *paradigmer*

Hybriditet og intertekstualitet

- Hybriditet = miks av sjangere
- Intertekstualitet = sammenheng mellom tekster
- Julia Kristeva i 1966
- For at hybriditet og intertekstualitet skal forstås må leseren kjenne kodene

Fortellerteori/narratologi

- Skiller mellom hva som faktisk skjedde (story) og det som fortelles om det som skjedde (plot)
- Kausalitet, tid og rom

Eksempler på modeller

- Aristoteles: begynnelse, midte og slutt
- Todorov: fortellingens egne indre logikk

Tzvetan Todorov

- 1. *Exposition* - åpningssituasjonen
- 2. *Disruption* - et problem; en situasjon oppstår
- 3. *Complication* - flere problemer oppstår; situasjonen tilspisses
- 4. *Climax* - det dramatiske høydepunktet; situasjonen løser seg
- 5. *Resolution and closure* - helten løser problemet; orden gjenopprettes; this is the end

Diskursanalyse

- Fairclough: kritisk diskursanalyse
- Tar utgangspunkt i *språket*

Neste gang:

- Mer konkret analyse i et kritisk diskursanalytisk perspektiv